

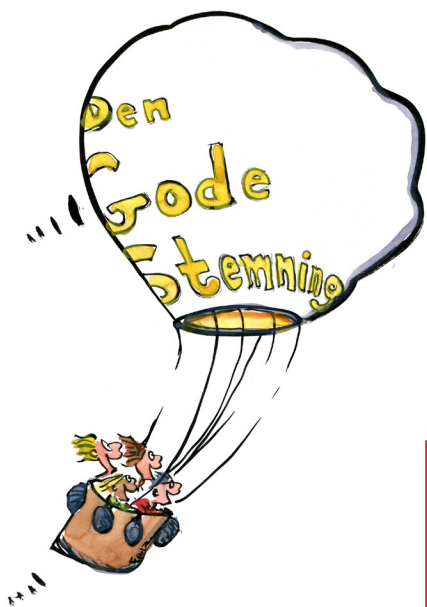


GULDBORGSUND

FOLKEOPLYSNINGSPOLITIK



FORORD TIL GULDBORGSUND KOMMUNES FOLKEOPLYSNINGS- POLITIK



*John Brædder
Borgmester*



*Martin Lohse
Formand for Kultur, Fritid
og Bosætningsudvalget*



*Lene Madegaard
Formand for
Folkeoplysningsudvalget*

Danmark bliver kaldt foreningernes land. Og vi er overbeviste om, at det folkeoplysende foreningsliv og det fællesskab, der kendetegner vores mange folkeoplysende foreninger, er med til at præge både børn og voksne til at få skabt vigtige relationer. Hos nogle skaber foreningslivet også store drømme og ambitioner om at blive de bedste på netop deres felt.

Det at indgå i fællesskaber er helt afgørende for, at mennesker oplever at blive dannet og tør tro på sig selv og sine evner på en måde, der gør, at de er klar til at lukke andre ind i fællesskabet og være nysgerrige på andres holdninger og liv.

Og der skal være tilbud til alle borgere – uanset hvem du er, hvor du er i dit liv, og hvor du bor i kommunen. Vi vil gerne takke for det store arbejde som Folkeoplysningsudvalget, foreningslivet og alle andre involverede har bidraget med til at udforme vores nye Folkeoplysningspolitik.

Vi glæder os til at fortsætte det videre arbejde med at virkeliggøre de konkrete planer til gavn for både børn, voksne og ældre i Guldborgsund Kommune.

Godkendt af Guldborgsund Byråd den 10.10.2019.

PRODUCERET AF:

**GULDBORGSUND KOMMUNE I SAMARBEJDE MED
FORENINGSDRIVERNE V/TORBEN STENSTRUP**

ILLUSTRATIONER:

FRITS AHLEFELDT

FOTOS:

**BILLEDERNE I FOLKEOPLYSNINGSPOLITIKKEN ER AF VORES LOKALE
IDRÆTSUDØVERE OG ER TAGET AF DEN LOKALE FORENING FOTOKLUB-LOLLAND M.FL.**

LAYOUT & TRYK:

GRAFOSIGN

FOLKEOPLYSNING SKABER FÆLLESSKAB



Byrådet i Guldborgsund Kommune har vedtaget Planstrategi 2018 med overskriften: "Det rige hverdagsliv i en kommune som rækker hånden ud". Her beskrives kommunens kerneopgave som: "Vi skal styrke borgerne muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber". Her udgør de folkeoplysende aktiviteter og voksenundervisningen en stor drivkraft for at skabe levende byer og lokalsamfund, hvor det er muligt som borger at indgå i relevante fællesskaber.

Guldborgsund Kommunes opgave er at understøtte og videreudvikle de mange initiativer og det store engagement på hele det folkeoplysende område. Denne politik tager afsæt i en dialog- og udviklingsorienteret tilgang i samspil med foreninger og andre interesserede parter. Vi har mere end 300 godkendte folkeoplysende foreninger og aftenskoler. En stor del af disse modtager kommunale tilskud efter reglerne i folkeoplysningsloven og har adgang til at benytte kommunale lokaler og faciliteter til deres aktiviteter. Der er en stor mangfoldighed i foreningslivet fra yogahold på aftenskolen, rollespil i skoven og svømning i svømmehallen. Her er en overordnet fordeling på kategorier af vores foreninger:

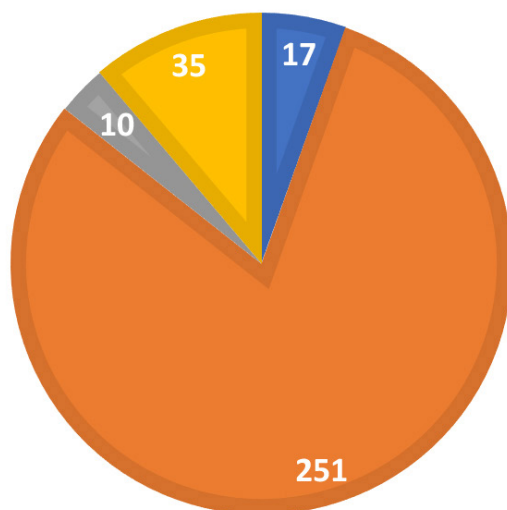
Folkeoplysningspolitikken sætter rammerne og retningen for det folkeoplysende område og peger på en række prioriteringer, der får ekstra opmærksomhed i perioden.

Politikken supplerer Guldborgsund Kommunes Idrætspolitik og Facilitetsstrategi, og har naturlige grænseflader til en række andre politikker og udvalgsstrategier.

Målsætningerne i Folkeoplysningspolitikken omsættes til praksis igennem mere dynamiske handlingsplaner.

FOLKEOPLYSENDE FORENINGER

■ Aftenskoler ■ Idrætsforeninger ■ Spejder og natur mv. ■ Kultur og øvrige



FOLKEOPLYSNINGSUDVALGET OG SAMARBEJDSPARTNERE

Vi har valgt at have et Folkeoplysningsudvalg, der sikrer en god dialog mellem foreninger, borgere og aktører på folkeoplysningsområdet og den kommunale organisation i form af politikere, ledere og medarbejdere.

Folkeoplysningsudvalget har 15 medlemmer og er sammensat således:

- 3 medlemmer der repræsenterer Byrådet
- 2-3 medlemmer fra folkeoplysende voksenundervisning (oplysningsforbund og aftenskoler)
- 8 medlemmer fra frivillige folkeoplysende foreninger (Idrætsforening og spejdere)
- 1 medlem fra handicaporganisationer
- Evt. en repræsentant for det selvorganiserede område

Folkeoplysningsudvalget skal:

- Inddrages i udarbejdelse af kommunens Folkeoplysningspolitik
- Høres i forbindelse med budget på området
- Høres i forbindelse med administrationsgrundlag og tilskud til folkeoplysning
- Medinddrages i forbindelse med projekter for området
- Være inspirator for nytænkning og udvikling inden for området

Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget er en central samarbejdspartner og kan sammen med Byrådet overdrage Folkeoplysningsudvalget kompetence til at handle på området. Folkeoplysningsudvalget arbejder ud fra vedtægter, retningslinjer og en forretningsorden.

I Guldborgsund Kommune lægger vi vægt på et tæt samarbejde med organisationer, der repræsenterer større dele af foreningslivet og tænker i helheder. Her er især tale om tre paraplyorganisationer:

- Guldborgsund Sports- og Idrætsråd (GSIR), der er en sammenslutning af sports- og idrætsforeninger i Guldborgsund Kommune
- Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd (BUS), der er en sammenslutning af spejderforeninger mv.
- Aftenskolernes Samråd, der repræsenterer aftenskoler og oplysningsforbund, som tilbyder folkeoplysende voksenundervisning



FORMÅLET MED FOLKEOPLYSNINGEN I GULDBORGSUND KOMMUNE

Folkeoplysningen i Guldborgsund Kommune har til formål at skabe forpligtende fællesskaber, som øger demokratiforståelsen og styrker det aktive medborgerskab. Gennem aktiv deltagelse i aktiviteter og voksenundervisning tager den enkelte del i det sociale fællesskab, der udfoldes i både det organiserede foreningsliv og omkring mere selvorganiserede initiativer.

De folkeoplysende aktiviteter bidrager til at løfte kommunens kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber". Guldborgsund Kommune har udviklet "Styringsblomsten" som et redskab til at synliggøre, hvordan alle gode kræfter i kommunen kan bidrage til at løse kerneopgaven. Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget har to udvalgsmaal, der i høj grad bør indfris igennem de folkeoplysende aktiviteter: "At idræt og bevægelse er en mulighed for alle" og "Dannelsesanledninger for alle".

PRINCIPPER OG PRIORITERINGER FOR FOLKEOPLYSNINGEN

- Kommunen skal understøtte det folkeoplysende område, men det er foreningerne og frivillige aktører, der driver arbejdet
- Foreningernes kontaktpersoner modtager mange henvendelser, som de gerne selv sorterer kritisk i uden at kommunen skal fungere som "filter"
- Kommunen skal sørge for, at alle foreninger har adgang til anvendelige lokaler
- Aktiviteter for børn og unge har fortrinnsret over for andre målgrupper i forbindelse med prioritering af ressourcer

Guldborgsund Kommune har vedtaget specifikke retningslinjer for generelle tilskud til aktiviteter, undervisning og lokaler. Der er særlige puljer til nye initiativer, som for tiden gælder: materialer og rekvisitter, Outdoorpuljen, bevæg dig for livet puljen samt tilskud til træner- og lederuddannelse. Kommunen har også vedtaget et regelsæt for anvisning af lokaler og anlæg til den folkeoplysende virksomhed.



MÅLSÆTNINGER FOR FOLKEOPLYSNINGEN

- Flere borgere skal deltage i voksenundervisning, det frivillige foreningsliv eller selvorganiserede aktiviteter inden for det folkeoplysende område. Vi ønsker som Visionskommune at forfølge de ambitiøse mål for idrætsområdet i "Bevæg dig for livet" satsningen.
- Det samlede antal af medlemmer i de folkeoplysende foreninger skal stige når ultimotal for 2018 og 2023



- sammenholdes, og gå i retning af, at mindst 50 % af kommunens borgere er medlem af en forening
- Det samlede antal af aktive deltagere i foreninger, voksenundervisning og selvorganiserede aktiviteter skal stige, når antallet i 2018 og 2023 sammenholdes, og gå i retning af, at mindst 75 % af kommunens borgere er aktive i folkeoplysningsaktiviteter

FIRE INDSATSER STYRKER FOLKEOPLYSNINGEN

For at udvikle det folkeoplysende område har vi beskrevet fire indsatser, vi ønsker at sætte fokus på i politikens arbejdsperiode.



1

TILBUD GENNEM HELE LIVET OG FOR MANGE MÅLGRUPPER

Der skal være tilbud til alle aldersgrupper og gode overgange mellem livsfaser, så borgerne fortsætter deres engagement i fritidslivets tilbud. Der skal også være målrettede tilbud til mange forskellige målgrupper, så både niche- og populæraktiviteter findes i Guldborgsund Kommune

Vi ønsker især at:

- Flere generationer er aktive sammen – det gælder både i samme aktivitet eller ved at fx mor og far kan dyrke en fritidsinteresse mens børnene deltager i andre aktiviteter i samme tidsrum
- Flere udsatte unge og mennesker med et handicap inkluderes i foreningslivets fællesskaber
- Foreningerne bliver bedre til at sikre tilhørsforholdet til foreningslivet gennem borgernes udvikling i livsfaser samt til at tiltrække nye tilflyttere, der ankommer til kommunen
- Andelen af idrætsaktive børn og unge skal stige med mindst 5 procentpoint fra 73 % og i retning af landsgennemsnittet (på 83 %) jf. Idrætsvaneundersøgelsen fra 2018

2

FORENINGERNE RÆKKER UD TIL OMVERDENEN

Foreningslivet har en fremtrædende rolle og skaber tværgående sammenhængskraft i lokalsamfundet.

Vi ønsker især at:

- Foreningslivet skaber synlig værdi lokalt igennem samarbejde og partnerskaber
- Foreningerne styrker rollen som værter, så nye deltagere oplever en velkomstkultur og fysiske rammer, der byder dem "velkommen i fællesskabet"
- Flere foreninger udnytter de lokale ressourcer bedre i form af koordinerede aktivitetstider, stordriftsfordele, lån af hinandens grej mv.
- Synliggøre de mange bestående og nye tilbud i foreningslivet for offentligheden, så flere får øje på dem og lyst til at deltage



3

GODE MØDESTEDER FOR AKTIVE BORGERE

De mange fysiske rammer indendørs og udendørs understøtter udfoldelsesmulighederne for de folkeoplysende kerneaktiviteter og giver mennesker anledninger til at mødes

Vi ønsker især at:

- Børn, unge og ældre har kort afstand for at deltage i aktiviteter i nærområdet
- Folkeoplysende aktiviteter skal være tilgængelige for alle borgere – det gælder både mennesker med fysisk funktionsnedsættelse eller andre personlige barrierer
- Der er en god geografisk spredning af almene og særlige faciliteter over hele kommunens areal, så både land og by tilgodeses
- Aktivitetssteder i det fri udvikles og understøttes af faciliteter og initiativer, der fremmer et aktivt friluftsliv som led i folkeoplysningen

4

STÆRKE FORENINGER MED MANGE TILBUD

Kompetencer og motivation blandt foreningslivets bærende ledere, trænere, bestyrelser m.fl. styrkes, så foreningernes kapacitet og langsigtede levedygtighed udvikles

Vi ønsker især at:

- Tilbyde kurser og inspiration til foreningsledere inden for en lang række relevante områder
- Udvikle og udbrede metoder til frivillige mentorordninger
- Forenkle administrative processer og skabe mere lyst til tværgående samtale og netværk blandt de frivillige
- Fremme en stærk samarbejdskultur imellem kommunen og foreningslivet, hvor flere har lyst til at være frivillige



GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR BORGER & BRANDING
KULTUR & FRITID
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF. 5473 1500
BORGEROGBRANDING@GULDBORGSUND.DK
WWW.GULDBORGSUND.DK